

Inhoudsopgave Reader Coaching

1 Coaching.....	1
-----------------	---

Colofon

Samenstelling en redactie uitgave 2010:

Peter Strikwerda
Jan Willem Jansen
Martien Jonker

Eindredactie

Nederlandse Basketball Bond

Samenstelling oorspronkelijke uitgave 1990:

Dick de Liefde
Piet Brouwer
Hein Daanen
Hans Gootjes
Jan Jonker
Marga de Liefde-Veenhoven
Frans Verstappen
Leo de Vrijer
Auke A. Golstein

Uitgave van de Nederlandse Basketball Bond © januari 2010

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

FIBA

We Are Basketball

IWBF

NOC*NSF

De NBB is lidorganisatie van NOC*NSF, FIBA en IWBF

nederlandse basketbal bond

1 Coaching

De werkzaamheden van de coach van een topploeg zijn nauwelijks te vergelijken met die van een lager spelend team. De topcoach is naast zijn game management van alle 'gemakken' voorzien.

Hij wordt bijvoorbeeld gesteund door een team-manager, een sportarts, een fysiotherapeut, diëtist, een masseur, wedstrijd administrateurs en eventueel door een assistent-coach.

Hij hoeft zich alleen maar te concentreren op het wedstrijd gebeuren zelf.

De taak van de gemiddelde niet-topcoach is veel omvangrijker. Hij is het manusje van alles. Deze coach beperkt zich niet alleen tot geniale wedstrijdstrategieën.

Hij is ook de aangewezen man, die het vervoer regelt, de kleding verzorgt en pleisters plakt waar dit nodig is. Van dit type coach wordt dus meer verlangd dan alleen technisch-tactische kennis. Hij moet ook kunnen organiseren en vooral ook kunnen improviseren.

Gezien de uitgebreide taakomvang van de coach in het algemeen, laat het begrip coaching zich niet gemakkelijk omschrijven. Wanneer men zich beperkt tot de wedstrijd zelf geldt echter de volgende definitie:

"Coaching is de kunst en kunde om een ploeg dusdanig technisch, tactisch, conditioneel en psychisch te beïnvloeden en te begeleiden, dat een optimale prestatie geleverd kan worden."

In dit verband beïnvloedt de coach het menselijk gedrag en geeft aan wat wel en wat niet gedaan mag worden. Ook al is men het met de invulling van taken en functies niet eens, spelers worden toch in een bepaalde rol gemanoeuvreed. Door middel van zijn management en leiding hoopt de coach een positief resultaat te behalen. Tussen de wedstrijd en de training bestaat een vaste relatie. Een wedstrijd wordt op de training voorbereid en geëvalueerd. Het zal duidelijk zijn, dat het zeer wenselijk is, dat de coach en de trainer één en dezelfde persoon is. De praktijk wijst echter uit, dat dit niet altijd mogelijk is. De trainer zal vaak zelf moeten spelen en moet derhalve zijn taak overdragen aan een ander.

Als het hier een vaste coach betreft, moet hij optimaal met de trainer samenwerken. In belang van het team zullen wederzijdse ervaringen uitgewisseld moeten worden. Dit is ook het geval wanneer een ploeg niet de beschikking heeft over een vaste coach. Ook deze gelegenheidscoach zal met de trainer moeten overleggen.

In het kader van deze opleiding is het belangrijk dat iedere coach leert, hoe hij een team voor, tijdens en na een wedstrijd moet het best kan begeleiden. Een coach zal enig gezag dienen te hebben. Hij is de baas. Hij bepaalt, hoe er vanuit "zijn visie" gespeeld wordt.

Persoonlijkheid, ervaring en karakter spelen hierbij een belangrijke rol. Hierbij moet wel worden opgemerkt, dat 'persoonlijkheid' een vast gegeven is. Vanuit de hem gegeven aanleg is de één direct een grote persoonlijkheid, terwijl bij de ander dit zich langzaam ontwikkelt. In dit verband is het van groot belang, dat de coach vertrouwen heeft in zichzelf. Wanneer een coach enthousiast is en duidelijk laat zien, dat hij hard wil werken, zal dit een gunstige invloed hebben op het team.

Een coach moet, zeker wanneer hij met jonge mensen werkt, geduld kunnen opbrengen. Alle waardevolle zaken vragen tijd voordat ze beheerst worden. Om een wedstrijd te kunnen coachen is kennis van het spel onontbeerlijk.

In de uitvoering van de taak zullen een dosis humor, mensenkennis, organisatietalent en relativiseringsvermogen, belangrijke hulpmiddelen kunnen zijn. De taken van een gemiddelde jeugdcoach zijn tamelijk divers.

Vervoer naar uitwedstrijd

Voor een uitwedstrijd dient het vervoer van de spelers tijdig te worden geregeld. In de eerste plaats moet worden bepaald, hoe er zal worden gereisd. We onderscheiden de volgende mogelijkheden:

- Eigen gelegenheid.
- Openbaar vervoer.
- Huur van een busje voor kleine groepen.
- Inschakelen van ouders; een vervoerschema, waarbij de ouders naar evenredigheid worden ingeschakeld, met de mogelijkheid om onderling te ruilen, kan hierbij een belangrijke steun zijn.
- Spelers rijden mee met de autobezitters uit het team.

Verder moeten alle chauffeurs op de hoogte zijn van:

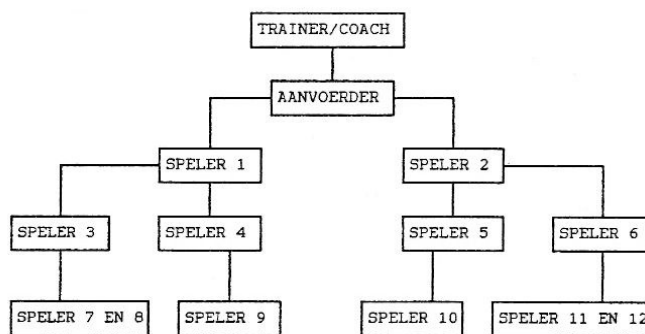
- Adres en telefoonnummer van de speelzaal.
- Tijdstip waarop men in de speelzaal moet zijn.
- Tijdstip waarop de wedstrijd begint.

De coach zal hierbij de rijvaardigheid van de chauffeurs goed moeten kunnen inschatten. Tevens zal er op moeten worden toegezien, dat na afloop van de wedstrijd en het bezoek aan de kantine, de rijders alcoholvrij achter het stuur kruipen.

Daarbij is het ook van belang, dat men weet op welk tijdstip en vanaf welke plaats wordt vertrokken. Dit tijdstip moet zodanig zijn gekozen, dat men ook bij mogelijk oponthoud ruimschoots op tijd in de speelzaal arriveert, zodat alle routinebehandelingen, die voor de wedstrijd van toepassing zijn, in alle rust kunnen worden uitgevoerd.

De plaats waar vandaan wordt vertrokken, moet centraal zijn gelegen en door iedereen gemakkelijk zijn te bereiken. Indien spelers op de fiets komen, moet voor een veilige stalling worden gezorgd. Als de wedstrijd thuis wordt gespeeld gaan de spelers op eigen gelegenheid naar de speelzaal. Er dient van te voren afgesproken te worden hoe laat zij daar moeten zijn. Gangbaar is een uur voor de aanvang van de wedstrijd. Indien een speler niet opneemt wordt de volgende speler(s) op de lijst opgebeld. De coach moet hiervan op de hoogte gesteld worden.

Voorbeeld: *Bij speler 3 wordt de telefoon niet opgenomen. Vervolgens belt speler 1 naar 7 en 8 en meldt aan de coach, dat speler 3 niet thuis is.*

In de meeste huishoudelijke reglementen van verenigingen staat omschreven hoe het clubtenue er uit hoort te zien. Tevens staat in de spelregels vermeld waar borst- en rugnummers aan moeten voldoen. De coach moet er op toezien, dat iedere speler volgens de regels is gekleed. Hij moet er zelfs rekening mee houden, dat wanneer de kleding niet in orde is een boete opgelegd kan worden.

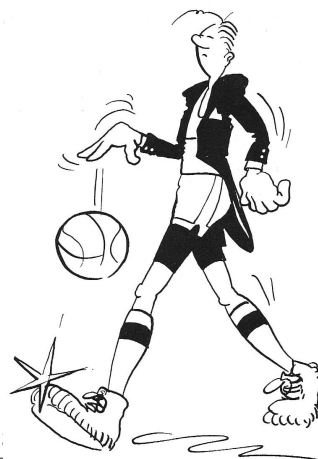
Een blik in een willekeurige sporthal leert ons, dat aan de sportkleding helaas niet altijd evenveel aandacht wordt besteed. Ook in de sportwereld geldt, dat kleren de man maken. Een correct en uniform tenue is niet alleen een fraai gezicht, maar biedt ook voordelen in het mentale vlak. Het bevordert de saamhorigheid. Wanneer de kleur van het shirt van de tegen elkaar spelende teams dezelfde is, moet één van de beide ploegen uitkomen in reservekleding. Het wedstrijdreglement geeft aan welke ploeg dit betreft. De coach dient dus ruim van te voren na te gaan in welke kleding er gespeeld moet worden.

Verder moet de coach er op toezien, dat in verband met het voorkomen van blessures op goed schoeisel gespeeld wordt. Hij moet zich daarvoor door deskundigen laten voorlichten. Vooral jeugdigen (of hun ouders) zullen dikwijls om advies vragen.

EHBO Materiaal

Hoewel in de meeste sporthallen een uitgebreide EHBO-set aanwezig is, verdient het aanbeveling, dat de coach enkele voor de hand liggende zaken zelf meebrengt. Te denken valt aan: een cambric zwachtel of ideaal windsel, wat pleisters, eventueel een schaar en een rol tape. Raadpleeg in dit verband het hoofdstuk EHBO.

Indien voor of tijdens de wedstrijd de coach zelf een blessure met eigen EHBO materiaal kan behandelen, zal minder tijd verloren gaan vergeleken met wanneer gebruik gemaakt moet worden van de centrale verbanddoos van de speelzaal. De concentratie en/ of het wedstrijdritme zal dan ook minimaal worden aangetast.

Verder is het aan te raden om enkele handdoeken en drinkflessen bij de hand te hebben, zodat natte handen kunnen worden drooggemaakt en droge kelen natgemaakt.

Diverse Coach benodigheden

Een of meerdere van volgende zaken kunnen tevens door de coach naar de wedstrijd worden meegebracht:

- sportschoenen
- spelerskaarten
- tactiekbord
- notitieboekje
- bal(len)
- formulieren voor de wedstrijdadministratie; schotdiagrammen en dergelijke.

Anders georganiseerd kan de coach de items ook over spelers verdelen, die ze verplicht zijn mee te nemen. Zo krijgt ieder zijn taak.

In de Kleedkamer

Voor het omkleeden wordt 20 minuten uitgetrokken, zodat het team (collectief) zich in alle rust in wedstrijdkleding kan steken en ten aanzien van blessures preventieve maatregelen kan nemen. Tijdens deze verkleedpartij wordt al een deel van de concentratie opgebouwd, die nodig is voor de wedstrijd. Een oplettende coach kan dan al zien hoe de kaarten zijn geschud. Tevens heeft hij de mogelijkheid om zijn spelers individueel te benaderen. Het is een mooie gelegenheid om bijvoorbeeld nerveuze spelers gerust te stellen en praatjesmakers bij de les te roepen.

Als het binnen het team de regel is, dat voor iedere wedstrijd het verplicht is de enkels te tappen of te zwachtelen, dan ziet de coach er op toe, dat deze afspraak wordt nagekomen.

Voordat de ploeg al dan niet gezamenlijk naar het speelveld gaat voor de warming up is het zinnig, dat de coach enkele algemene opmerkingen plaatst over orde en gedrag, alsmede over concentratie en motivatie.

Er van uitgaande, dat de wedstrijd op de training al goed is doorgenomen, zet de coach in een korte bespreking van ongeveer tien minuten de puntjes op de i. Iedere coach zal dit op zijn eigen wijze doen. De één houdt een geweldige peptalk, waarin het hoge aantal decibellen de bespreking overheersen. Een ander zet op rustige wijze uiteen hoe hij vindt, dat er gespeeld moet worden en weet op subtielere wijze een juiste snaar bij zijn spelers te raken. Eén ding staat vast, een ploeg moet hoe dan ook geconcentreerd en goed voorbereid aan de wedstrijd kunnen beginnen. In dit kader is het soms nodig, dat de vaste afspraken betreffende de aanval en verdediging worden herhaald. Verder kan aandacht besteed te worden aan de sterke en zwakke punten van de tegenpartij. Ook is het niet onverstandig om de spelers er op te wijzen, dat zij zich als van te voren bepaald of positief instellen op de scheidsrechters.

De wedstrijd voorbespreking handelt dus dikwijls om reeds eerder gemaakte afspraken. Een coach, die dat moment geschikt acht om onbekende tactische nieuwigheden te introduceren is verwacht te veel van zijn spelers. Alleen datgene, dat op de training is besproken en geoefend, wordt doorgaans beheerst.

In de wedstrijd voorbespreking kan de coach zich richten tot de gehele groep en/ of tot iedere speler afzonderlijk. Groepstaken zijn immers afhankelijk van de rol die elk individu daarin speelt.

Voor wat betreft het tijdstip waarop de teambespreking plaats heeft, zijn er de volgende mogelijkheden:

- Direct, nadat de spelers zich hebben omgekleed.
- Aansluitend op de warming up.
- Combinatie van boven genoemde mogelijkheden.

Daar het hier gaat om een serieuze voorbereiding, waarbij spelers Zich trachten te concentreren is het belangrijk dat voor het praatje van de coach' een rustige plaats wordt gekozen.

Warming Up

Voor iedere wedstrijd moet voldoende tijd beschikbaar zijn voor de warming up. We adviseren in deze om gedurende twintig minuten een aantal vaste oefeningen met de bal af te werken. Is de ploeg gewoon om rekkingsoefeningen uit te voeren, dan moet voordat er met de bal wordt gewerkt extra tijd worden ingelast.

Mocht in verband met een andere wedstrijd op het speelveld geen plaats of tijd zijn, dan kan er zo mogelijk in andere ruimtes al iets aan de warming up worden gedaan. Een circulatie-warming up kan even goed in de gang van de sporthal plaatsvinden!

Voor het hoe en waarom van de warming up wordt verwezen naar de hoofdstukken Sportgezondheidsleer en Lesgeven.

De Starters

Het is duidelijk, dat voor alle betrokkenen het belangrijk is, dat zij weten wie wel en wie niet in de eerste opstelling of basis vijf staan. De coach heeft hierover geruime tijd van te voren zijn gedachten laten gaan en op grond van ervaringen, gewoontes of regels zijn 'eerste vijf' geformeerd.

Het moment waarop de beginopstelling aan het team wordt bekendgemaakt kan het beste bij iedere wedstrijd gelijk zijn. De coach kan kiezen uit de volgende momenten om de spelers over de starting five te informeren:

- Op de training. In verband met mogelijke demotivatie van niet-starters is dit niet aan te bevelen.
- Voorafgaande aan de warming up.
- Direct na de warming up. Dit biedt het voordeel, dat de coach de spelers goed heeft kunnen observeren en dat de concentratie tijdens de warming up optimaal blijft.

Op elke regel bestaat altijd een uitzondering. Het is goed voor te stellen, dat een coach een speler geruime tijd van te voren inseint, dat hij mag starten. Vooral bij onervaren spelers kan dit een gunstige uitwerking hebben.

Bij veel ploegen zien we, dat altijd met dezelfde vijf spelers wordt begonnen. We achten dit zeer bij jeugdige spelers minder gewenst. Starters, of basisspelers, krijgen aldus in een monopolie-positie aangereikt. Niet-starters daarentegen kunnen al dan niet tercht langzaam tot het besef geraken, dat hun grote inzet maar karig wordt beloond.

Binnen iedere ploeg hoort op basis van inzet, onderlinge loyaliteit en capaciteiten een gezonde concurrentie te bestaan. Binnen een positief spanningsveld zal iedere speler zich maximaal blijven inzetten, hetgeen de resultaten en de sfeer binnen de ploeg zeker ten goede zullen komen.

Een ander nadeel van een vaste 'starting five' is, dat het iedere tegenstander relatief gemakkelijk wordt gemaakt. Zij weten wie er spelen en kunnen zodoende hun maatregelen treffen.

Invulling van het wedstrijdformulier:

Voorafgaande aan de wedstrijd, moeten op het wedstrijdformulier, ook wel scoresheet genoemd, de namen van de spelers en hun nummers ingevuld worden. Achter de namen van de spelers, die in de eerste opstelling staan, wordt een kruisje gezet. De thuisspelende vereniging doet dit als eerste. Dit invullen kan de coach het beste doen op het moment, dat de warming up begint. De resterende tijd kan hij dan gebruiken om zijn spelers te observeren.

Basketbal is één van die typische Amerikaanse sporten, waarop een coach tijdens de wedstrijd direct invloed kan uitoefenen. De time out en het wisselen van spelers zijn daarbij belangrijke gereedschappen, die hem daarbij van dienst kunnen zijn. Voor wat de reglementaire procedure van de wissel en de time out betreft, wordt verwezen naar de spelregels.

Wisselbeleid

Door de mogelijkheid om spelers te wisselen voor nieuwe krachten, kan de coach het verloop van een wedstrijd beïnvloeden. De redenen om spelers te vervangen kunnen sterk uiteenlopen. Om voorbeelden te noemen:

- Een vermoeide speler rust geven. Hierbij moet wel worden opgemerkt, dat men dan eigenlijk al te laat is.
- Een geblesseerde speler de gelegenheid geven zich te herstellen.
- Een slecht presterende speler tijdelijk uit de vuurlinie in de luwte te parkeren.
- Aanpassen aan de tegenstander. Bijvoorbeeld: de tegenstander coach zet een lange speler in; als tegenzet wordt ook een lange speler ingebracht.
- Tactisch voordeel zoeken. In grote lijnen komt dit neer op het in eigen voordeel uitbuiten van een situatie. De coach zal zich vooraf altijd moeten afvragen of de winstkansen groter worden door de wissel.
- Voor de U12-wedstrijden gelden bijzondere regels voor het wisselbeleid, dan in de overige klassen.

Time-out

De uitgelezen situatie van een onderbreking van de basketball wedstrijd - inclusief een stuk instructie – is voor elke coach een belangrijk wapen dat meerdere doelen dient. Vreemd genoeg gebeurt het regelmatig dat er wedstrijden verloren worden, terwijl de coach niet alle time outs heeft aangewend. Met andere woorden: time outs zijn ervoor om gebruikt te worden en dienen nuttig te worden besteed. Anderszijds zal een competente coach geen time out opofferen voor zaken die evengoed opgelost kunnen worden tijdens een wissel. Het gebruik van de time out is in hoge mate afhankelijk van de instructie die gegeven kan worden. Ondanks dat er natuurlijk veel is te vertellen zal de coach zich moeten beperken. Want teveel informatie komt niet bij de spelers over. En zaken, die op de trainingen niet zijn besproken of geoefend, moeten helemaal niet aan de orde komen.

In kernachtige bewoordingen richt de coach zich hoofdzakelijk op essenties voor hem in de wedstrijd. Dat kunnen technische zaken maar ook op hoofdlijnen de grote tactische lijnen zijn. In dit verband kan een tactiekbord ondersteuning bieden en heel verhelderend werken.

Enige regels voor het nemen van een time out:

- als de tegenstander een periode vlot achter elkaar scoort.
- als de geplande tactiek niet voldoet.
- als er in bijzondere situaties een speciaal 'spelletje' verlangd wordt.
- als de tegenstander een belangrijke vrije worp moet nemen.
- als het team gemotiveerd moet worden.

De coach volgt nauwkeurig alle spelsituaties en het verloop van de wedstrijd. Sommige coaches maken van alles wat ze constateren aantekeningen, terwijl anderen dat weer niet nodig vinden. Beide methoden bieden voor- en nadelen. Maar één ding staat vast: de coach moet kijken, nadenken en ingrijpen als de situatie daar om vraagt.

Op zichzelf is observeren niet zo moeilijk. De vraag is echter: 'Vanuit welke achtergrondgedachten vindt de observatie plaats?' Wat is het uitgangspunt? Indien er een plan is, dan is dat de basis voor de observatie. Om nu te weten, wat goed en wat fout gaat, moet het plan getoetst worden. In de wedstrijd kan men zien of de uitgezette lijnen functioneren of moeten worden bijgestuurd. Een plan dient dus zodanig in elkaar te zitten, dat het toetsbaar is.

De coach moet zich niet druk maken over minder belangrijke details, zoals scheidsrechterlijke beslissingen of zelfs een raak of misgeschoten bal. Dit zijn zaken, die men toch niet in de hand heeft. Men moet kijken naar de grote lijnen en proberen achter de bedoelingen van de coach van de tegenstander te komen, zodat op die strategie invloed uitgeoefend kan worden.

Tenslotte nog twee tips:

- Een coach, die 'ingrijpt', moet, als hij de greep op de wedstrijd niet wil verliezen, daarvoor een gefundeerde reden hebben.
- Als men uitsluitend de bal volgt, dan ziet men niet meer dan één eigen speler en hooguit één verdediger. Het is ook belangrijk om te zien wat de andere acht spelers in het veld doen.

Cooling Down

Evenals na een training volgen na de wedstrijd een korte periode van cooling down zo mogelijk rek- en strekoefeningen. De spelers kunnen deze voor zichzelf doen wanneer zij daartoe de juiste informatie hebben gekregen. Wanneer niet met een vaste coach wordt gewerkt, dan moet de gelegenhediscoach op de hoogte gesteld worden van de gang van zaken. Na de cooling down en de eventuele stretching moet worden gedoucht.

Evaluatie

Iedere wedstrijd dient te worden nabesproken. Wanneer dit gebeurt is arbitrair. Deze evaluatie kan meteen na de wedstrijd of op de eerstvolgende training plaatsvinden. Over het algemeen wordt aan het laatste de voorkeur gegeven. Opspelende emoties en vermoeidheid, die het gevolg zijn van een zojuist beëindigde wedstrijd, zullen vaak een serieus gesprek onmogelijk maken. Tevens wordt vermeden, dat men dingen zegt, waar men later spijt van krijgt. Het is wel aan te bevelen om enige algemene positieve zaken naar voren te brengen. Dit moet zeker gebeuren als het team fors heeft verloren. Er zijn altijd wel een paar lichtpuntjes.

Om niets aan het toeval over te laten en niets te vergeten, is het een goede gewoonte van coaches om tijdens de wedstrijd belangrijke punten te noteren. De gemaakte aantekeningen kunnen gebruikt worden tijdens de time outs of voor de evaluatie, die op de training plaatsvindt.

Aan zaken, die nog niet naar wens verlopen kan dan extra aandacht besteed worden. Op deze manier gaat er niets verloren Deze werkwijze biedt tevens de gelegenheidscoach de mogelijkheid om aan de hand van de gemaakte notities, de trainer te informeren over de speelresultaten en andere ervaringen. Op deze manier blijft de communicatie optimaal.

En als de coach de positieve en negatieve kwaliteiten van de tegenstander heeft genoteerd, dan kan daar bij de return van geprofitteerd worden. Ook hier geldt, dat regeren vooruitzien is.

Wedstrijdadministratie

Het is voor een coach onmogelijk om tijdens een wedstrijd alles te zien en alle details te onthouden. Hij is geen computer. Toch zal het nuttig zijn, dat van sommige specifieke zaken aantekeningen worden gemaakt. Uiteraard doet de coach dit niet zelf. Hij heeft andere dingen aan zijn hoofd. Hij besteedt dit uit aan één of twee personen, die het spel goed kennen en dus weten waarop ze moeten letten.

Voor een volledige analyse van een wedstrijd moet de coach zekere data hebben. Dat wil zeggen over informatie kunnen beschikken over die numeriek van invloed zijn. Hierbij zijn de volgende verrichtingen belangrijk:

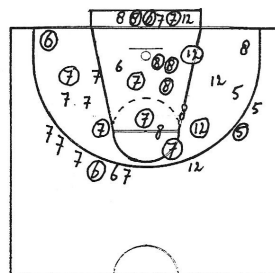
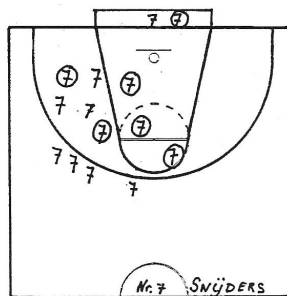
- Schotfrequentie, schotzuiverheid en de positie waar vandaan wordt geschoten; Je noteren in individuele of collectieve schotdiagrammen.

Het schotpercentage wordt berekend door het aantal treffers te delen door het aantal schoten en de uitkomst te vermenigvuldigen met honderd.

Speler Sniijders (7) heeft 14 maal geschoten, waarvan er 6 raak waren. Schotpercentage: $6/14 \times 100 = 42,9\%$. Uit het diagram blijkt verder, dat Sniijders moet oefenen op het schieten van achter de driepuntlijn.

Het totale team heeft 35 keer geschoten. Hiervan waren er 16 raak. Het schotpercentage bedraagt dus: $16/35 \times 100 = 45,7\%$. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat de lay ups in een apart vakje achter de achterlijn worden genoteerd.

- Rebounds onder beide borden.
- Zwakke plekken in de verdediging; schotdiagrammen van de tegenpartij.
- Individuele verrichtingen van de spelers; De schotprestaties kunnen worden afgeleid uit de schotdiagrammen.
- Het wedstrijdformulier verstrekt informatie over: het aantal persoonlijke fouten, het aantal genomen en benutte vrije worpen. De overige verrichtingen worden geturfd.

Voorbeeld: 1e helft van de wedstrijd: B:C.O.-IT.B. datum: 2-2-1990 te Bunnik
Uit het voorbeeld blijkt, dat speler nr. 12 na vijf minuten naar de bank is gehaald. In deze periode had hij: 1 assist, 2 verdedigende rebounds, 4 slechte passes en leed hij 2 maal ander bal verlies. Na tien minuten keerde hij weer in het veld terug met de volgende resultaten: 2 assists, 4 verdedigende en 3 aanvallende rebounds, 1 onderschepping en 2 slechte passes.

speler:	speel tijd'	assists	verd. reb.	aanv. reb.	inter- cept.	slechte passes	ander balverlies
12. Vos H.I.	5	I	///			////	//
.....	10						
.....	15	I	//	////			
.....	20	I	//		/	//	

Deze aantekeningen zijn beknopt, maar geven een uitstekend totaalbeeld. Een zorgvuldige analyse leert de coach welke onderdelen op de training extra aandacht moeten krijgen. Het is echter jammer, dat zaken als inzet, vechtlust en mentaliteit niet zijn te administreren.

Tot Slot

Voor het coachen is het van groot belang, dat de spelers ten allen tijde weten waar zij aan toe zijn. Dit houdt in, dat gewerkt moet worden volgens een vast ritueel. Enerzijds betreft dit de organisatie voor, tijdens en na de wedstrijden. Anderzijds heeft dit betrekking op de grondgedachte achter het coachplan.

De spelers duidelijkheid verschaffen en ze laten weten waar ze aan toe zijn, is een belangrijk uitgangspunt voor de coach. Afspraken maken en ze nakomen biedt houvast. Enerzijds betreft dit de organisatie voor, tijdens en na de wedstrijden. Anderzijds heeft dit betrekking op de grondgedachte achter het coachplan.

Aantekeningen